

RAMOWY PROGRAM STAŻU ADAPTACYJNEGO PIEŁĘGNIAREK

Cele stażu

1. Uzyskanie sprawności w zakresie wykorzystania wiedzy i umiejętności nabytych w toku kształcenia w szkole pielęgniarskiej.
2. Aktualizacja wiedzy i umiejętności w zakresie nauk medycznych, opieki pielęgniarskiej, techniki medycznej i innych dziedzin niezbędnych do realizacji praktyki zawodowej.
3. Zapoznanie się z organizacją pracy i funkcjonowaniem zespołów pielęgniarskich w poszczególnych komórkach organizacyjnych podmiotu leczniczego (regulaminy organizacyjne, zasady prowadzenia dokumentacji medycznej, standardy i procedury udzielania świadczeń zdrowotnych).
4. Doskonalenie umiejętności w zakresie współdziałania w zespole terapeutycznym.
5. Poszerzenie i doskonalenie umiejętności samodzielnego planowania, realizowania i oceny podejmowanych działań pielęgniarskich.
6. Doskonalenie umiejętności manualnych w zakresie wykonywania działań i zabiegów pielęgnacyjnych, leczniczych i usprawniających.
7. Doskonalenie umiejętności samokształcenia i samodoskonalenia.
8. Rozwój postawy zawodowej – opanowanie umiejętności samodzielnego i odpowiedzialnego wykonywania zawodu, podejmowania decyzji w celu zapewnienia efektywnej opieki nad człowiekiem chorym, zdrowym i rodziną.
9. Doskonalenie umiejętności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.

I. Staż częstkowy na oddziale wewnętrznym

Miejsce odbywania stażu: w zależności od możliwości podmiotu leczniczego oddział wewnętrzny lub oddziały specjalistyczne, np. kardiologiczny, reumatologiczny, gastrologiczny, nefrologiczny, hematologiczny

Czas trwania stażu: 4 tygodnie

Program stażu:

1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania problemów pielęgnacyjnych pacjentów, planowania, realizacji i oceny opieki pielęgniarskiej.
2. Zapoznanie się z obowiązującymi standardami postępowania pielęgniarskiego w stosunku do chorych z określonymi problemami zdrowotnymi, w szczególności z:
  - 1) ostrą i przewlekłą niewydolnością krążenia;
  - 2) ostrą i przewlekłą niewydolnością układu oddechowego;
  - 3) chorobami układu moczowego;
  - 4) chorobami żołądka i jelit;
  - 5) chorobami wątroby i trzustki;
  - 6) chorobami krwi i układu krwiotwórczego;
  - 7) cukrzycą;
  - 8) chorobą reumatyczną.
3. Doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowywania chorych do badań diagnostycznych, uczestniczenie w badaniach i postępowanie po badaniach, zgodnie z obowiązującymi standardami.

4. Doskonalenie umiejętności planowania i realizacji działań edukacyjnych wobec pacjenta i jego rodziny w różnych stanach chorobowych.
5. Doskonalenie umiejętności samodzielnego monitorowania pacjentów (bezprzryżadowego, jak r6wnież z wykorzystaniem specjalistycznego sprzету monitorującego).
6. Pielęgowanie pacjenta zgodnie ze standardami profilaktyki przeciwoleżynowej.
7. Poszerzenie wiedzy i doskonalenie umiejętności w zakresie metod i zasad podawania srod- k6w farmaceutycznych (z uwzględnieniem skutk6w ubocznych oraz interakcji z innymi lekami) stosowanych na oddziale.

II. Staż cząstkowy na oddziale pediatrycznym

Miejsce odbywania stażu: oddział pediatryczny w szpitalu dziecięcym lub innym (z wyłącze- niem oddziału noworodkowego)

Czas trwania stażu: 4 tygodnie

Program stażu:

1. Doskonalenie umiejętności oceny rozwoju psychomotorycznego dziecka i podejmowanie działań związanych ze stymulacją tego rozwoju.
2. Utrwalenie i poszerzenie wiedzy i umiejętności z zakresu opieki nad dzieckiem chorym z uwzględnieniem:
  - 1) wieku dziecka;
  - 2) reakcji dziecka na chorobę;
  - 3) reakcji dziecka na rozłąkę z rodziną.
3. Doskonalenie umiejętności pielęgowania dziecka z określonymi schorzeniami zgodnie z obowiązującymi standardami postępowania pielęgniarskiego, z uwzględnieniem:
  - 1) nieprawidłowości rozwojowych;
  - 2) chor6b zakaźnych wieku rozwojowego;
  - 3) chor6b układu oddechowego;
  - 4) chor6b układu krążenia;
  - 5) chor6b układu pokarmowego;
  - 6) chor6b układu moczowego;
  - 7) chor6b tkanki łącznej;
  - 8) chor6b układu krwiotwórczego;
  - 9) zaburzeń układu nerwowego;
  - 10) chor6b układu wydzielania wewnętrznego;
  - 11) zaburzeń metabolicznych.
4. Doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowywania dziecka do badań diagnostycznych, uczestniczenie w badaniach i postępowanie po badaniach, zgodnie z obowiązującymi standardami.
5. Rozwijanie umiejętności dotyczących rozpoznawania zapotrzebowania na działania profi- laktyczne, działania promujące zdrowie oraz działania edukacyjne w stosunku do dziecka i rodziców.
6. Doskonalenie umiejętności działań w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki, edukacji z uwzględnieniem możliwości dziecka, jego wieku, sytuacji zdrowotnej oraz społeczno-bytowej ro- dziców.
7. Doskonalenie umiejętności komunikowania się z dzieckiem i jego rodziną (opiekunami).
8. Przygotowanie do udzielania wsparcia dziecku i jego rodzinie w sytuacjach trudnych i stre- sowych (przewlekłej bądź nieuleczalnej choroby dziecka, zagrożenia życia dziecka oraz śmierci dziecka).

9. Doskonalenie umiejętności przekazywania rodzicom (opiekunom) dziecka informacji dotyczących pielęgnacji dziecka w warunkach domowych.
10. Zapoznanie się ze standardami działań w zakresie profilaktyki zakażeń szpitalnych.

III. Staż cząstkowy na oddziale chirurgicznym

Miejsce odbywania stażu: oddział chirurgii ogólnej lub specjalistycznej, oddział chirurgii urazowej, oddział chirurgii dziecięcej

Czas trwania stażu: 4 tygodnie

Program stażu:

1. Doskonalenie umiejętności samodzielnego przygotowania pacjentów do planowych i nagłych zabiegów operacyjnych w określonych stanach chirurgicznych.
2. Rozwijanie umiejętności samodzielnego prowadzenia opieki pooperacyjnej zgodnie ze standardami postępowania pielęgniarskiego na oddziale chirurgicznym.
3. Doskonalenie umiejętności przygotowania pacjentów do drobnych zabiegów chirurgicznych oraz asystowania przy ich wykonywaniu.
4. Doskonalenie umiejętności:
  - 1) prowadzenia samodzielnej obserwacji ukierunkowanej na symptomy powikłań pooperacyjnych (obserwacja rany operacyjnej, poszczególnych funkcji życiowych);
  - 2) zapobiegania powikłaniom w okresie pooperacyjnym;
  - 3) postępowania w przypadku wystąpienia powikłań pooperacyjnych.
5. Doskonalenie umiejętności samodzielnego przygotowania pacjentów do badań diagnostycznych, uczestniczenie w badaniach i postępowanie po badaniach na podstawie aktualnie obowiązujących standardów postępowania pielęgniarskiego.
6. Doskonalenie umiejętności oceny stanu pacjenta w stanach bezpośredniego zagrożenia życia.
7. Doskonalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia życia.
8. Zapoznanie się ze standardami działań w zakresie profilaktyki zakażeń szpitalnych.
9. Doskonalenie umiejętności planowania i realizacji działań edukacyjnych w odniesieniu do pacjenta i jego rodziny dotyczących stylu życia, samopielęgnacji po opuszczeniu oddziału szpitalnego.
10. Zdobycie wiedzy i umiejętności z dziedziny transfuzjologii w zakresie:
  - 1) zapoznania się z obowiązującymi przepisami dotyczącymi transfuzjologii;
  - 2) przygotowania krwi i preparatów krwiopochodnych do przetoczenia;
  - 3) obserwacji pacjenta w trakcie przetaczania krwi i preparatów krwi oraz po ich przetoczeniu;
  - 4) rozpoznania powikłań poprzetoczeniowych;
  - 5) postępowania w przypadku wystąpienia powikłań poprzetoczeniowych.

IV. Staż cząstkowy na oddziale położniczo-noworodkowym

Miejsce odbywania stażu: oddział położniczo-noworodkowy

Czas trwania stażu: 3 tygodnie

Program stażu:

1. Zapoznanie się z obowiązującymi standardami postępowania pielęgniarskiego w stosunku do położnicy i noworodka po porodzie o przebiegu fizjologicznym oraz opanowanie umiejętności samodzielnej realizacji opieki zgodnie z tymi standardami.

2. Opanowanie umiejętności samodzielnego przyjmowania położnicy na oddział, samodzielnego oceniania stanu ogólnego i położniczego położnicy przyjmowanej z sali porodowej oraz dokumentowania podjętych działań.

3. Utrwalenie i poszerzenie wiedzy i umiejętności w zakresie przebiegu porodu oraz opieki nad kobietami po porodach zabiegowych, powikłanych lub operacyjnych z uwzględnieniem stanu zdrowia (kobieta zdrowa albo chora).

4. Nabycie sprawności w samodzielnym monitorowaniu przebiegu porodu, wczesnym rozpoznawaniu zaburzeń i patologii okresu porodu.

5. Doskonalenie umiejętności ukierunkowania działań zapobiegających powikłaniom w okresie porodu ze strony:

- 1) narządu rodniego;
- 2) układu moczowego;
- 3) gruczołu piersiowego.

6. Doskonalenie umiejętności samodzielnego przyjęcia noworodka z sali porodowej oraz jednoczesnej oceny stanu ogólnego noworodka na podstawie obserwacji oraz przekazanych informacji i dokumentacji.

7. Doskonalenie umiejętności samodzielnego realizowania opieki pielęgniarskiej nad noworodkiem (uwzględniające prawidłowość okresu ciąży, porodu i czynniki ryzyka, np. konflikt serologiczny).

8. Opanowanie sprawności w zakresie prowadzenia działań edukacyjnych w stosunku do matki dziecka, dotyczących:

- 1) pielęgnacji noworodka;
- 2) promocji naturalnego karmienia;
- 3) higieny okresu porodu;
- 4) diety kobiety ciężarnej;
- 5) planowania wizyt lekarskich;
- 6) kalendarza szczepień ochronnych;
- 7) planowania rodziny.

9. Nabycie umiejętności udzielenia wsparcia matce i jej rodzinie w sytuacji, gdy dziecko pozostaje na oddziale neonatologicznym, urodziło się z wadą albo zmarło.

10. Zapoznanie się ze standardami działań w zakresie profilaktyki zakażeń szpitalnych.

V. Staż częstokowy na oddziale intensywnej terapii

Miejsce odbywania stażu: w zależności od możliwości podmiotu leczniczego oddział intensywnej terapii, pododdział intensywnej terapii na oddziale specjalistycznym

Czas trwania stażu: 3 tygodnie

Program stażu:

1. Poznanie modelu organizacyjnego oddziału intensywnej terapii, organizacji pracy zespołu terapeutycznego oraz zasad organizacji pracy w zespole pielęgniarskim.

2. Opanowanie sprawności w wykonywaniu pielęgniarskich zadań diagnostycznych i leczniczych związanych ze specyfiką pracy na oddziale intensywnej terapii (monitorowanie stanu chorych, pobieranie materiału do badań, udział w farmakoterapii, elektroterapii i resuscytacji).

3. Doskonalenie umiejętności oraz nabycie sprawności monitorowania stanu pacjenta na podstawie występujących objawów możliwych do zaobserwowania przez pielęgniarkę.

4. Poznanie specjalistycznej aparatury medycznej, celu i zasad jej stosowania w diagnozowaniu stanu pacjenta i terapii. Zdobywanie umiejętności obsługi aparatury monitorującej i leczniczej, doskonalenie umiejętności odczytywania i interpretacji pomiarów dokonywanych przez aparaturę monitorującą.

5. Utrwalenie i poszerzenie wiedzy oraz umiejętności postępowania pielęgniarskiego:

- 1) we wstrząsie (różnych postaciach);
- 2) w stanach nagłego zatrzymania krążenia;
- 3) w stanie nieprzytomności (śpiączki o różnej etiologii);
- 4) w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym.

6. Doskonalenie i poszerzenie umiejętności w zakresie rozpoznawania potrzeb zdrowotnych, problemów pielęgnacyjnych oraz planowania i sprawowanie opieki pielęgnacyjnej u chorych:

- 1) z ostrą niewydolnością krążenia;
- 2) z ostrą niewydolnością oddechową;
- 3) z ostrymi zespołami wieńcowymi;
- 4) z niewydolnością nerek;
- 5) nieprzytomnych.

7. Aktualizacja wiedzy w zakresie obowiązujących standardów pielęgnacji chorych na oddziałach intensywnej terapii (postępowanie pielęgniarskie, najnowszy sprzęt do pielęgnacji chorych).

8. Rozwinięcie umiejętności współpracy w zespole terapeutycznym w zakresie realizacji świadczonej opieki, jak również doskonalenie umiejętności dokumentowania prowadzonej opieki pielęgniarskiej.

VI. Staż cząstkowy w podmiocie leczniczym wykonującym świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej

Miejsce odbywania stażu: przychodnia, ośrodek zdrowia, środowisko nauczania i wychowania

Czas trwania stażu: 4 tygodnie

Program stażu:

1. Doskonalenie umiejętności pozyskiwania informacji (wywiad środowiskowy), diagnozowania sytuacji zdrowotnej pacjenta i jego rodziny, określania celu opieki nad rodziną (jednostką), planowania oraz realizacji opieki pielęgniarskiej w środowisku zamieszkania.

2. Opanowanie umiejętności planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej na podstawie diagnozowania problemów zdrowotnych w środowisku zamieszkania oraz w środowisku nauczania i wychowania.

3. Opanowanie sprawności podejmowania działań w zakresie realizacji programów promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w szczególności:

- 1) chorób układu krążenia;
- 2) chorób nowotworowych;
- 3) otyłości;
- 4) cukrzycy.

4. Wzbogacenie form i metod pracy w zakresie edukacji pacjenta i jego rodziny, umożliwiających skuteczność w uzyskaniu zmian zachowań zdrowotnych.

5. Nabycie umiejętności nawiązywania i utrzymywania współpracy z instytucjami, stowarzyszeniami, grupami wsparcia wspomagającymi pacjenta i jego rodzinę oraz pielęgniarkę w działaniach na rzecz zdrowia w środowiskach zamieszkania, pracy, nauczania i wychowania.

6. Zdobyć umiejętności pozyskiwania rodziny do współpracy w zaadaptowaniu warunków domowych do potrzeb człowieka chorego.
7. Zapoznanie się ze standardami działań w zakresie profilaktyki zakażeń szpitalnych.

VII. Staż cząstkowy w podmiocie leczniczym wykonującym świadczenia zdrowotne z zakresu opieki długoterminowej lub paliatywnej

Miejsce odbywania stażu: podmiot wykonujący działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenie zdrowotne inne niż świadczenie szpitalne

Czas trwania stażu: 2 tygodnie

Program stażu:

1. Nabycie umiejętności sprawowania opieki pielęgniarstwa zgodnie z obowiązującymi standardami opieki nad człowiekiem niepełnosprawnym, przewlekle lub nieuleczalnie chorym.
2. Przygotowanie do opieki nad pacjentem z chorobą nowotworową leczonym w warunkach szpitalnych, w hospicjum i w domu.
3. Poszerzenie wiedzy i umiejętności o treści niezbędne do sprawowania opieki nad chorym z chorobą nowotworową.
4. Zdobyć umiejętności udzielania wsparcia pacjentowi i jego rodzinie w sytuacjach trudnych związanych z terminalnym etapem życia chorego.
5. Opanowanie umiejętności wprowadzania do pracy pielęgniarstwa elementów rehabilitacji.
6. Opanowanie umiejętności stosowania standardów profilaktyki przeciwoleżynowej.
7. Doskonalenie umiejętności komunikowania się z człowiekiem przewlekle chorym, niepełnosprawnym.
8. Poznanie możliwości kompensacji psychofizycznej pacjentów z ubytkami bądź dysfunkcją określonych części ciała. Udział w przygotowaniu pacjenta do procesu kompensacji.
9. Doskonalenie umiejętności nawiązywania i utrzymywania, a także ułatwiania pacjentowi kontaktów z rodziną, środowiskiem, grupami wsparcia, opiekunami pacjenta.
10. Opanowanie i doskonalenie umiejętności organizacji i kierowania pracą zespołu podległego pielęgniarce.
11. Zapoznanie się ze standardami działań w zakresie profilaktyki zakażeń szpitalnych.

VIII. Zajęcia stażowe na oddziale psychiatrii, w ośrodku psychiatrycznej opieki środowiskowej

Miejsce odbywania stażu: VIII A. oddział psychiatrii, ośrodek psychiatrycznej opieki środowiskowej lub
VIII B. wskazany przez pielęgniarkę oddział lub podmiot leczniczy uwzględniony w ramowym programie stażu

VIII A.

Czas trwania stażu: 2 tygodnie

Program stażu:

1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania problemów pielęgnacyjnych pacjentów z zaburzeniami psychicznymi, planowania, realizacji i oceny opieki pielęgniarstwa.

2. Zapoznanie się z obowiązującymi standardami postępowania pielęgniarskiego w stosunku do chorych z określonymi zaburzeniami psychicznymi, a w szczególności:

- 1) ze schizofrenią;
- 2) z chorobą afektywną (depresja, zespół maniakalny);
- 3) z jądłowstrętem psychicznym;
- 4) z nerwicą;
- 5) z zaburzeniami osobowości.

3. Pogłębienie wiedzy w zakresie postępowania z chorym z zachowaniem agresywnym, w tym w zakresie zapobiegania agresji, zachowania zasad bezpieczeństwa w kontakcie z agresywnym pacjentem, oraz o warunkach i sposobach zastosowania przymusu bezpośredniego.

4. Uzupełnienie wiedzy i doskonalenie umiejętności w zakresie opieki nad chorym z uzależnieniami lekowymi i alkoholowymi.

5. Pogłębienie wiedzy w zakresie pielęgnowania osób z zaburzeniami umysłowymi.

6. Pogłębienie wiedzy w zakresie obowiązujących regulacji prawnych dotyczących ochrony zdrowia psychicznego.

7. Doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowywania chorych do badań diagnostycznych i zabiegów leczniczych, zgodnie z obowiązującymi standardami.

8. Doskonalenie umiejętności planowania i realizacji działań psychoedukacyjnych wobec podopiecznego, jego rodziny i bliskich.

9. Poszerzenie wiedzy i doskonalenie umiejętności w zakresie metod i zasad stosowania preparatów farmakologicznych w leczeniu zaburzeń psychicznych (z uwzględnieniem skutków ubocznych oraz interakcji z innymi lekami).

10. Poznanie specyfiki organizacji psychiatrycznej opieki środowiskowej.

11. Pogłębienie wiedzy w zakresie zastosowania metod psychoterapii i socjoterapii w psychiatrii oraz w zakresie doboru i organizacji różnych form terapii zajęciowej w profilaktyce zaburzeń psychicznych i rehabilitacji chorych z zaburzeniami psychicznymi.

12. Pogłębianie wiedzy w zakresie komunikacji interpersonalnej z pacjentem z zaburzeniami psychicznymi.

13. Zapoznanie się ze standardami działań w zakresie profilaktyki zakażeń szpitalnych.

VIII B.

Program stażu we wskazanym przez pielęgniarkę oddziale lub podmiocie leczniczym uwzględnionym w ramowym programie stażu obejmuje pogłębienie wiedzy i umiejętności uzyskanych w toku obowiązkowych zajęć stażowych – w wybranym zakresie.